

Կոտորակների բազմապատկումը

1. Գումարը գրի՛ր արտադրյալի տեսքով.

$$\frac{1}{5} + \frac{1}{5} + \frac{1}{5} + \frac{1}{5} = 4x \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$$

$$\frac{4}{3} + \frac{4}{3} + \frac{4}{3} + \frac{4}{3} = 4x \frac{4}{3} = \frac{16}{3}$$

2. Արտադրյալը գրի՛ր գումարի տեսքով.

$$5x \frac{1}{2} = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$$

$$3x \frac{5}{2} = \frac{5}{2} + \frac{5}{2} + \frac{5}{2} = \frac{15}{2}$$

$$\frac{2}{3}x7 = \frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3} = \frac{14}{3}$$

3. Կատարե՛ք բազմապատկումը.

$$\frac{3}{7}x \frac{5}{2} = \frac{3x5}{7x2} = \frac{15}{14}$$

$$\frac{8}{3}x \frac{9}{4} = \frac{8x9}{3x4} = \frac{72}{12}$$

$$\frac{15}{14}x \frac{5}{3} = \frac{15x5}{14x3}$$

$$\frac{12}{17}x \frac{31}{27} = \frac{12x31}{17x27} = \frac{372}{459}$$

$$\frac{56}{39}x \frac{13}{8} = \frac{56x13}{39x8} = \frac{728}{312}$$

$$\frac{25}{23}x\frac{6}{70} = \frac{150}{1610}$$

$$\frac{5}{2}x\frac{7}{8} + \frac{3}{4}x\frac{9}{5} = \frac{5x7}{2x8} + \frac{3x9}{4x5} = \frac{35}{16} + \frac{27}{20} = \frac{175 + 108}{80} = \frac{283}{80}$$

$$\frac{11}{2}x\frac{13}{12} + \frac{5}{24}x\frac{3}{2} = \frac{11x13}{2x12} + \frac{5x3}{24x2} = \frac{143}{24} + \frac{15}{48} = \frac{286 + 15}{48} = \frac{301}{48}$$

$$\frac{35}{4}x\frac{79}{15} - \frac{21}{3}x\frac{5}{4} = \frac{35x79}{4x15} - \frac{21x5}{3x4} = \frac{2765}{20} - \frac{105}{12} = \frac{8295 - 525}{60} = \frac{7770}{60}$$

$$\frac{13}{14}x\frac{68}{7} - \frac{97}{49}x\frac{9}{8} = \frac{13x68}{14x7} - \frac{97x9}{49x8} = \frac{884}{98} - \frac{873}{392} = \frac{3536 - 873}{392} = \frac{2663}{392}$$

4. Երբ Մեքեան անցավ ճանապարհի $\frac{2}{3}$ -ը, նրան մնաց անցնելու ևս 100կմ: Որքա՞ն էր ամբողջ ճանապարհի երկարությունը: $100 + \frac{2}{3} = \frac{302}{3}$

5. Իր երկարության $\frac{1}{15}$ -ով հողի մեջ ուղղաձիգ խրված սյան գագաթը գետնից բարձր է $\frac{21}{4}$ մետրով: Որոշե՛ք սյան երկարությունը:

$$\frac{21}{4}x\frac{1}{15} = \frac{21}{60} \quad \frac{21}{60} + \frac{21}{4} = \frac{336}{60}$$

6. Կատարե՛ք գործողությունները.

$$\frac{2}{5}x\left(\frac{1}{2} + \frac{3}{4} + \frac{1}{8}\right) = \left(\frac{4 + 6 + 1}{8}\right)x\frac{2}{5} = \frac{11}{8}x\frac{2}{5} = \frac{22}{40}$$

$$\frac{3}{7}x\frac{2}{4} + \frac{5}{2}x\frac{3}{14} = \frac{6}{28} + \frac{15}{28} = \frac{21}{28}$$

$$\frac{7}{12}x\frac{12}{7} + \frac{11}{17}x\frac{17}{11} = \frac{84}{84} + \frac{187}{187} = 1 + 1 = 2$$

7. Կատարե՛ք գործողությունները.

$$\frac{5}{3} + \frac{7}{4} + \frac{1}{2} + \frac{11}{6} = \frac{20 + 21 + 6 + 22}{12} = \frac{69}{12}$$

$$\frac{1}{12} + \frac{7}{16} + \frac{19}{18} + \frac{5}{24} = \frac{12 + 63 + 152 + 30}{144} = \frac{257}{144}$$

Տնային առաջադրանքներ

1. Գումարը գրի՛ր արտադրյալի տեսքով.

$$\frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3} = 5 \times \frac{2}{3} = \frac{10}{3}$$

$$\frac{7}{2} + \frac{7}{2} + \frac{7}{2} = 3 \times \frac{7}{2} = \frac{21}{2}$$

2. Արտադրյալը գրի՛ր գումարի տեսքով.

$$4 \times \frac{6}{7} = \frac{6}{7} + \frac{6}{7} + \frac{6}{7} + \frac{6}{7} = \frac{26}{7}$$

$$5 \times \frac{8}{3} = \frac{8}{3} + \frac{8}{3} + \frac{8}{3} + \frac{8}{3} + \frac{8}{3} = \frac{40}{3}$$

$$\frac{2}{5} \times 2 = \frac{2}{5} + \frac{2}{5} = \frac{4}{5}$$

$$\frac{4}{9} \times 5 = \frac{4}{9} + \frac{4}{9} + \frac{4}{9} + \frac{4}{9} + \frac{4}{9} = \frac{20}{9}$$

3. Կատարե՛ք բազմապատկումը.

$$\frac{5}{9} \times \frac{7}{4} = \frac{5 \times 7}{9 \times 4} = \frac{35}{36}$$

$$\frac{6}{7} \times \frac{3}{8} = \frac{6 \times 3}{7 \times 8} = \frac{19}{56}$$

$$\frac{2}{9} \times \frac{6}{17} = \frac{2 \times 6}{9 \times 17} = \frac{12}{153}$$

$$\frac{10}{7} \times \frac{3}{8} = \frac{10 \times 3}{7 \times 8} = \frac{30}{56}$$

$$\frac{4}{5} \times \frac{21}{16} = \frac{4 \times 21}{5 \times 16} = \frac{84}{80}$$

$$\frac{44}{37} \times \frac{111}{11} = \frac{44 \times 111}{37 \times 11} = \frac{4884}{407}$$

$$\frac{55}{90} \times \frac{16}{33} = \frac{55 \times 16}{90 \times 33} = \frac{880}{2970}$$

$$\frac{18}{29} \times \frac{36}{17} = \frac{18 \times 36}{29 \times 17} = \frac{648}{493}$$

$$\frac{54}{23} \times \frac{25}{36} = \frac{1350}{828}$$

$$\frac{45}{21} \times \frac{63}{81} = \frac{45 \times 63}{21 \times 81} = \frac{2835}{1701}$$

$$\frac{3}{8} \times \frac{6}{5} + \frac{17}{6} \times \frac{9}{10} = \frac{3 \times 6}{8 \times 5} + \frac{17 \times 9}{6 \times 10} = \frac{18}{40} + \frac{153}{60} = \frac{54 + 306}{120} = \frac{360}{120}$$

$$\frac{81}{16}x\frac{8}{5} - \frac{3}{20}x\frac{11}{4} = \frac{81x8}{16x5} - \frac{3x11}{20x4} = \frac{648}{80} - \frac{33}{80} = \frac{615}{80}$$

4. Ուղղանկյան լայնությունը $\frac{5}{2}$ սմ է, իսկ երկարությունը լայնությունից 7 անգամ մեծ է: Գտե՛ք ուղղանկյան պարագիծն ու մակերեսը:

$$\frac{35}{2}x2 + \frac{5}{2}x2 = \frac{80}{2} = 40$$

$$\frac{35}{2}x\frac{5}{2} = \frac{175}{4}$$

$$P = 40 \quad S = \frac{175}{4}$$

5. Գնացքը ճանապարհի առաջին տեղամասն անցավ ամբողջ ճանապարհին անցնելու ժամանակի $\frac{2}{7}$ -ում, երկրորդ տեղամասը՝ $\frac{1}{5}$ -ում, իսկ երրորդը՝ $\frac{4}{15}$ -ում: Ամբողջ ժամանակի ո՞ր մասում գնացքն անցավ այդ երեք տեղամասերը:

$$\frac{2}{7} + \frac{1}{5} + \frac{4}{15} = \frac{30+21+28}{105} = \frac{79}{105}$$

6. Կատարե՛ք գործողությունները.

$$\frac{7}{3}x\frac{9}{4} + \frac{9}{5}x\frac{5}{12} = \frac{63}{12} + \frac{45}{60} = \frac{5x63 + 45}{60} = \frac{360}{60}$$

$$\frac{8}{15}x\frac{9}{2} - \frac{7}{16}x\frac{8}{21} = \frac{12}{5} - \frac{1}{6} = \frac{67}{30} = 2\frac{7}{30}$$

$$\frac{2}{5}x\left(\frac{1}{2} + \frac{3}{4} + \frac{1}{8}\right) = \frac{2}{5}x\frac{11}{8} = \frac{22}{40}$$

7. Կատարե՛ք գործողությունները.

$$\frac{13}{4} + \frac{7}{6} + \frac{5}{8} + \frac{9}{12} = \frac{78 + 28 + 15 + 18}{24} = \frac{139}{24}$$

$$\frac{23}{24} + \frac{29}{36} + \frac{31}{48} + \frac{11}{72} = \frac{138 + 196 + 93 + 22}{144} = \frac{449}{144}$$